

पेण्डः A way, road.

पेत्वम् 1 Nectar. -2 Ghee. -त्वः A ram (?).

पेय *a.* [पा-पाने कर्मणि यत्] 1 Drinkable, fit to be quaffed or drunk; भोज्यं पेयं तथा चूष्यं लेह्यं खाद्यं च चर्वणम् । निष्येयं चैव मक्ष्यं स्यादन्नमद्यविधं स्मृतम् Rājanighaṇṭu. -2 Sapid. -यम् 1 Water. -2 Milk. -3 A drink, beverage. -या 1 Rice-gruel. -2 A drink mixed with a small quantity of boiled rice.

पेयुः 1 The sea. -2 Fire. -3 The sun.

पेयूषः, -षम् 1 Nectar. -2 The milk of a cow that has calved within seven days; सप्तरात्रप्रसूतायाः क्षीरं पेयूष-मुच्यते Hārāvalī; Ms. 5. 6. -3 Fresh ghee.

पेर (रो) जम् A Turquoise gem.

पेरा A kind of musical instrument (=खरसुखाकारवाद्यम्); पूर्णाः पेराश्च सस्वनुः Bk. 14. 3; पेराश्चापूरयन् कलाः 17. 7.

पेरुः 1 The sun. -2 Fire. -3 The ocean. -4 The gold-mountain (Meru).

पेल् 1 P., 10 U. (पेलति, पेलयति-ते) 1 To go or move. -2 To shake or tremble.

पेलः 1 Going. -2 A small part. -लम्, -पेलकः A testicle.

पेलव *a.* 1 Delicate, fine, soft, tender; धनुषः पेलवपुष्प-पत्रिणः Ku. 4. 29; 5. 4; 7. 65. -2 Lean, thin, slender; कथमातपे गमिष्यसि परिबाधापेलवैरङ्गैः Ś. 3. 21. -Comp. -क्षौमम् fine linen.

पेला *f.* (= वाद्यविशेषः) A kind of musical instrument; भेरी-पेलोरु-द्वल्लरी-भीमरवम् Bk. 13. 45.

पेलिः, पेलिन् *m.* A horse.

पेलिनी Cabbage (Mar. कोबी); Gīrvāṇa.

पेव् 1 Ā. 1 To serve. -2 To enjoy. -3 To approach.

पेशः 1 Form, shape. -2 Ornament, decoration; अबद्ध वदतां श्रेष्ठो वाचः पेशैर्विमोहयन् Bhāg. 10. 29. 17.

पेशान *a.* 1 Ved. Well-formed. -2 Adorned.

पेश (ष, -स) ल *a.* 1 Soft, tender, delicate; पुष्पचाप-मिव पेशलं स्मरः R. 11. 45; 9. 40; Me. 95 (v. l.) -2 Thin, slender (as waist); एषा त्वया पेशलमध्ययापि घटाम्बु-संवर्धितबालचूता R. 13. 34 -3 Lovely, beautiful, charming, good; न सृणालानि विचारपेशलानि Bv. 2. 2. -4 Expert, clever, skilful; किं वा तत्त्वविकल्पपेशलमतियोगीश्वरः कोऽपि किम् Bh. 3. 56; एकोन्मीलनपेशलः U. 6. 34. -5 Crafty, fraudulent. -6 Decorated, adorned. -लम् Beauty, charm, loveliness. -लः N. of Viṣṇu.

पेशस् *n.* 1 Form. -2 Gold; यथा पेशस्कारी पेशसो मात्रा-मपादायान्यन्नवतरं कल्याणतरं रूपं तनुते Bri. Up. 4. 4. 4. -3 Brightness, lustre. -4 Decoration, ornament. -Comp.

-कारिन् 1 a wasp; निक्षिप्य चाप्यधाच्छैलैः पेशस्कारीव कौटकम् Bhāg. 10. 67. 7. -2 a goldsmith; Bri. Up. 4. 4. 4. -कृत् *m.* 1 the hand; अन्धावमीषां पौराणां निर्वाकपेशस्कृताबुभौ Bhāg. 4. 25. 54. -2 a wasp; Bhāg. 7. 1. 28.

पेशिः, -शी *f.* 1 A piece of flesh. -2 A ball or mass of flesh; दशाहेन तु कर्कधूः पेशयण्डं वा ततः परम् Bhāg. 3. 31. 2. -3 An egg. -4 A muscle; पञ्च पेशीशतानि च (भवन्ति) Y. 3. 100. -5 The foetus shortly after conception. -6 A bud on the point of blowing. -7 The thunderbolt of Indra (said to be *m.* also). -8 A kind of musical instrument; Mb. 6. 43. 8. -9 The shell or rind (of fruits). -10 A sheath, scabbard. -11 A shoe. -12 Whey. -13 Well-cooked rice; L. D. B. -14 A case, covering; सुक्ताभिः सलिलरयास्तशुक्तिपेशी Śi. 8. 9. -Comp. -कोशः, -षः a bird's egg.

पेशिका A shell, rind.

पेष् 1 Ā. (पेषते) To resolve upon, strive diligently for.

पेषः [पिष्-घञ्] Grinding, pounding, crushing; पादे-नासृक्पङ्कपेषं पिपेष Śi. 18. 45.

पेषक *a.* 1 Pounding, grinding. -2 One who pounds, grinds.

पेषणम् [पिष्-ल्युद्] 1 Pounding, pulverizing. -2 A threshing-floor. -3 A stone and muller, any grinding or pounding apparatus.

पेषणिः *f.*, -पेषणी, -पेषाकः A mill-stone, a grind-stone, muller; Ms. 3. 68.

पेषिः A thunderbolt.

पेषीकृ To crush, pound; इत्युक्तमात्रे मां हत्वा पेषीकृत्वा Mb. 1. 76. 38.

पेस् 1 P. (पेसति) To go, move.

पेस्वर *a.* 1 Going, moving. -2 Destructive.

पै 1 P. (पायति) To dry, wither.

पैङ्गलः The son (or a disciple) of the sage Piṅgala. -लम् The manual of Piṅgala.

पैङ्गल्यम् Brown or tawny colour; पैङ्गल्यं यदवाप्तं हि देव्या रूपनिरीक्षणम् Rām. 7. 13. 30.

पैङ्गिः A patronymic of Yāska.

पैच्छिल्यम् Sliminess, mucilaginousness; Suśr.

पैञ्जुषः The ear; Abh. Chin. 573.

पैटर *a.* (-री *f.*) Boiled in a पिटर, q. v.; Rām. 2. 91. 70.

पैठीनसिः N. of an ancient sage, author of a system of laws.